

og ordentligere Etablissement af den Slags, naar det's Eier dør, eller hans Borgerstab ellers træder ud af Kraft, skal nedlægges, hvorimod de uslere og daarligere Etablissementer vedblive at bestaa. Man vil altsaa ved at etablere en saadan Regel meget let kunne komme til at gjøre en stor Uret imod næringsdrivende Borgere, hvis Næring jo er fuldkommen lovlig, og som i Tilfald til, at et saadant Næringsbrug kunde have en Fremtid, offere have indrettet sig derpaa og maasse sat store Penge i disse Etablissementer. Vi have f. Ex. Vandsejederne her i Kjøbenhavn; jeg ved ikke, hvorledes de Folk, der have dem, taldes, om de tage Værtshusholderbevilling, eller hvilken Næringsadkomst de skulle have; men jeg vil sige, at et saadant Sted som „Figaro“ — tror jeg det hedder — paa Vesterbro, som jo er et storartet Etablissement, maatte, naar man havde en saadan Vedtægt, nedlægges, naar Manden døde, uden at nogen Anden kunde komme i hans Sted. Det er klart, at det gaar ikke an. Endelig var der en anden Mangel ved Loven af 1873, at den er bleven omgaaet paa den simple Maade, at Vedkommende tog Borgerstab som Gæstgiver. (Afbrudelse af F. A. L. Jensen.) Det er slet, lige siden vi fik Loven af 1873, hvilket jeg om et Dieblit skal oplyse det ærede Medlem for 4de Kreds (Fallefen) om. Denne sidste Mangel, at Loven af 1873 ikke omfatter Gæstgiveri, blev sagt ændret ifjor ved et Lovforslag, fra den ærede Indenrigsministers Side; men jeg er ganske enig med det Udval, som dengang blev nedsat, og som netop fremsatte den Betragtning, jeg for et Dieblit siden gjorde gjældende, at man kunde risikere at gjøre Uret ved at maatte nedlægge store Gæstgiverier, naar man indskrænker Antallet. Jeg erindrer, at det ærede Medlem fra Frederiksberg (Schlegel), nævnde som et plausibelt Exempel, at, naar Værten i Hotel d'Angleterre eller et andet stort Hotel døde, skulde Hotellet nedlægges, naar man havde en saadan Vedtægt. Det gjorde, at den Lov om Indskrænkning af Gæstgiverierne, som ifjor var pagtaft, ikke kunde føre til Maalet. Sagen ligger Kjøbstæderne i høj Grad paa Sinde efter den Maade, hvorpaa Beværtningsnæringerne der have udviklet sig, thi de ere tiltagne i en ganske foruroligende Grad. Jeg kjender jo nærmest min egen By, og de Byer, der ere mig nærliggende. Jeg vil blot nævne, at i Stubbejøbing, en lille By paa 1,500 Mennesker, var der den 1ste Januar 1858, altsaa paa det Tidspunkt, da Næringsloven af 29de December 1857 emanerede, 1 Gæstgiver og 3 Værtshusholdere; nu, den 1ste Januar 1882, have vi 7 Gæstgivere og 8 Værtshusholdere foruden 1 Restauratør. Det er altsaa 16 Beværtningssteder paa et Antal af 1,500 Mennesker eller mere end 1 paa hvert, Hundrede Mennesker; det er ganske respektabelt. Naar jeg maa trætte ærede Medlemmer med endnu en statistisk Oplysning, vil jeg anføre Forholdet i Nødbyen, Ny-

tjøbing paa Fælster. Jeg har anmodet min ærede Kollega der om Oplysninger derfra, og han skriver da til mig, at den 1ste Januar 1858 var der i Nyttjøbing paa Fælster 1 Gæstgiver og 5 Værtshusholdere, men den 1ste Januar 1882 var der 21 Gæstgivere og 21 Værtshusholdere samt 1 Konditor. De 21 Gæstgivere ere naturligvis for en stor Del maastrerede Værtshusholdere, men naar man tænker sig, at der i 1858 var 1 Gæstgiver og 5 Værtshusholdere, og at der i 1882 er 21 Gæstgivere og 21 Værtshusholdere, ville de Herrer se, at Kjøbstædernes Befyrning for den Maade, hvorpaa dette Næringsbrug tager til, ikke er ubegrundet. Jeg har derfor ved det lille Lovforslag, jeg fremlægger i Dag, troet at burde gjøre et Forsøg paa at gaa den Vej, som efter min Formening er den eneste rigtige, den eneste Vej, der fører til Maalet; nemlig den, at give Stedets Kommunalbestyrelse en Myndighed med Hensyn til Meddelelsen af hvert enkelt Gæstgiver- og Værtshusholderborgerstab, kort sagt, med Hensyn til alle de Næringsveie, som bestaa i Beværtning, saaledes at man med Rette kan sige, at nu er Sagen lagt i Kommunalbestyrelsens egen Haand. Det er et Spørgsmaal i Kommunerne, som har en høj Grad af sædelig og moralsk Betydning, og kan det derefter ikke gaa, bliver det Kommunernes egen Skyld. Strax ville Følgerne af Forandringen naturligvis ikke kunne vise sig, men efterhaanden maa Kommunerne selv søge at holde tilraade med at faae disse Etablissementer bragte ind i et Spor, der ikke fører til den Fordærvelse, som de nu synes at gjøre. Med andre Ord, Kommunalbestyrelserne skulle have Ret til at negte dem almindelig Tilladelse til at forlange Borgerstaber som Værtshusholdere og Gæstgivere. Deropnaas jo derved let det, som mangler i Loven af 1873 og manglede i det Lovforslag, som vi havde for ifjor. Tanken er nu ingenlunde ny; den er udtalt blandt Andet af et udmærket Medlem i sin Tid i Folkethinget, Bregendahl. Han udtalte i 1857 under Forhandlingene om Næringsloven, at det var det eneste Rigtige. I det Sele taget har den ubundne Frihed, som Næringsloven har givet til at ernære sig ved Beværtning, af Mange været anset som farlig, og jeg skal nævne — jeg skal dog ikke komme nærmere ind derpaa idag — at ligesom det ingenlunde var Regjeringens Mening, da den foretogde Loven af 29de December 1857, saaledes udtalte ogsaa den daværende Indenrigsminister, den høitærede 1ste Landsstingsmand for 1ste Kreds (Krieger), her i Landstinget sig ogsaa imod, at en saadan ubunden Frihed skulde existere. Jeg er overbevist om, at i alle Kjøbstæder vil dette Forslag blive modtaget med Glæde. Jeg kan ikke tro, at de Herrer, naar de saae det at se, kunne have det Mindste at indvende derimod, og jeg vil derfor ogsaa haabe, at det vil blive modtaget med Velvilje i det høie Thing. Jeg vil blot til Slutning gjøre den